Avsiktsförklaring

gällande identitet och åtkomst för RPA, första steget mot maskinidentiteter

Diarienummer: 2025120024
Version: 1.0
Datum: 2026-10-16
Dokumentägare: Martin Nilchizadeh

Avsiktsförklaringen är skickad till regionerna via Ineras regionala programråd. Det är programrådsmedlemmen som skickar in regionens svar på avsiktsförklaringen.
Vid frågor om er regions ställningstagande kontakta regionens programrådsmedlem.

inera
Ett företag inom SKR

Innehållsförteckning

Avsiktsförklaring gällande identitet och åtkomststyrning för RPA – första steget mot maskinidentiteter 2

Bakgrund 3

Behov och nytta 4

Beskrivning av förslaget 4

Ineras leverans 5

Vad behöver regioner göra 6

Pris 6

Informationsmöte 8

Vid frågor, kontakta 8

Avsiktsförklaring 9

Underskrift 10

Avsiktsförklaring gällande identitet och åtkomststyrning för RPA – första steget mot maskinidentiteter

Robotic Process Automation (RPA) används för att automatisera repetitiva administrativa uppgifter inom kommuner och regioner. För att RPA ska kunna användas i system med höga säkerhetskrav krävs säker och enhetlig hantering av identitet, autentisering och åtkomst för robotar.

RPA-robotar behöver kunna agera i systemen med egna, unika och spårbara identiteter. I dag saknas ett sammanhållet stöd för detta inom Katalogtjänst HSA och SITHS. Avsiktsförklaringen avser därför utveckling av HSA och SITHS med RPA som det första användningsfallet för maskinidentiteter.

Avsiktsförklaringen avser följande:

- Registrering av objekt för maskinidentiteter i HSA, med tillhörande attribut
- Utgivning av SITHS-certifikat anpassade för robotar
- Åtkomststyrning för robotar i system med höga säkerhetskrav

Målet är att integrera maskinidentiteter i den befintliga infrastrukturen för identitet och åtkomststyrning, så att RPA (som ett första steg) kan användas på ett säkert, enhetligt och spårbart sätt inom kommuner och regioner. Utvecklingen ska samtidigt etablera grundläggande strukturer som på sikt kan vidareutvecklas för andra typer av maskinidentiteter, exempelvis AI-agenter. Sådana framtida användningsfall ingår inte i denna avsiktsförklaring och kräver separata analyser och beslut.

Bakgrund

RPA används för att effektivisera administrativa processer inom kommuner och regioner. För att RPA-robotar ska kunna användas i system som kräver stark autentisering och auktorisation behöver varje robot kunna identifieras med en egen unik identitet.

Inera avser genom initiativet att etablera en grundläggande förmåga för maskinidentiteter inom HSA och SITHS. RPA-identiteter är det första användningsfallet. Ambitionen är att de informationsmässiga och tekniska strukturer som etableras ska kunna återanvändas och vidareutvecklas för andra typer av maskinidentiteter, exempelvis AI-agenter. Den aktuella leveransen och finansieringen omfattar dock endast RPA-identiteter.

Tre centrala utmaningar:

- Saknat stöd för maskinidentiteter (robotidentitet i första steget) i HSA

HSA är utformat för att hantera identiteter för mänskliga användare och saknar idag möjlighet att registrera och hantera maskinidentiteter. För att maskinidentiteter ska kunna användas i system som kräver HSA-identiteter måste HSA utvecklas för att stödjamaskinidentiteter (robotidentitet i första hand), inklusive tillhörande attribut.

- Ingen certifikatstyp för robotar i SITHS

SITHS används för stark autentisering inom vård och omsorg, men det finns inget certifikat som är anpassat för robotar. För att robotar ska kunna autentiseras på ett säkert sätt måste SITHS utvecklas för att inkludera en ny certifikatstyp för robotar.

- Behov av åtkomststyrning för robotar

För att robotar ska kunna användas i system med höga säkerhetskrav krävs en modell för åtkomststyrning. Detta innebär att robotar måste kunna tilldelas attribut på samma sätt som mänskliga användare, men med egna identiteter.

Under 2025 publicerades regelverket "Regelverk vid användning av Identifieringstjänst SITHS för RPA", som beskriver hur SITHS kan användas för att autentisera robotar. Denna avsiktsförklaring bygger vidare på regelverket och beskriver en utveckling av HSA och SITHS för att möjliggöra:

- Registrering av robotidentiteter i HSA, med tillhörande attribut
- Utgivning av SITHS-certifikat anpassade för robotar
- Åtkomststyrning för robotar i system med höga säkerhetskrav

Behov och nytta

Ineras ägare och kunder har behov av att på ett säkert sätt kunna identifiera en RPA-robot som utför arbetsuppgifter som normalt utförs av en medarbetare. Identiteten behöver vara unik och spårbar samt kunna kopplas till ansvarig organisation och relevanta attribut.

Nyttan för organisationerna kan bestå av resursbesparingar, färre handläggningsfel och ökad säkerhet. När repetitiva arbetsuppgifter automatiseras kan korrektheten öka, vilket kan bidra till bättre rättssäkerhet och likvärdighet. Den faktiska nyttan beror på respektive organisationsprocesser, användningsfall och införande.

Beskrivning av förslaget

Förslaget möjliggör funktionalitet för att hantera RPA-robotar som en första typ av maskinidentitet inom HSA och SITHS. Förslaget möjliggör identitetshantering, autentisering och förutsättningar för åtkomststyrning för RPA-robotar som arbetar mot applikationer där SITHS-certifikat kan användas för inloggning.

För SITHS innebär initiativet att en ny certifikatstyp, RPA-certifikat, utvecklas och erbjuds inom ramen för Identifieringstjänst SITHS. Ett nytt utgivningsflöde tas fram i SITHS eID Portal. Detta säkerställer att robotar kan användas utan större krav på förändringar av de

applikationer som de ska styra, utöver anpassning av applikationen för att kunna använda nytt certifikat för RPA-automatisering.

Certifikatet kommer inte att kunna ges ut med en tillitsnivå som är godkänd av Myndigheten för digital förvaltning, Digg, då det saknas ett tillitsramverk för den typen av identitet.

Certifikatet kommer att innehålla ett eget HSA-id, robotens namn och ansvarig organisation samt ordinarie tekniska informationsmängder för certifikat. Certifikatets giltighetstid och övriga villkor fastställs inom ramen för utvecklingen och tillhörande regelverksarbete.

För HSA innebär initiativet att HSA-schema, informationsmängder och administrativa gränssnitt utökas för att registrera och hantera RPA-identiteter och stödja utgivningen av RPA-certifikat.

Avgränsningar

- SITHS certifikat för RPA kommer inte att kunna användas för åtkomst till tjänster som kräver godkänd svensk e-legitimation. Detta innefattar bland annat Ineras nationella tjänster som Nationell patientöversikt, NPÖ, och Pascal.
- SITHS certifikat för RPA kommer inte per automatik kunna användas för åtkomst till tjänster som tillåter inloggning med SITHS certifikat för personer.
- Varje organisation behöver själv säkerställa följsamhet mot regelverket för RPA certifikat.
- Inera kommer inte revidera anslutna organisationer utifrån det tillkommande regelverket för RPA certifikat enligt denna avsiktsförklaring.

Ineras leverans

Projektet omfattar följande utveckling för HSA och SITHS, med RPA-identiteter som första användningsfall för maskinidentiteter:

- HSA: Införa objekt och attribut i HSA-schema för att möjliggöra registrering och hantering av RPA-identiteter.
- Vidareutveckling av administrationsgränssnitt (HSA Webb och synkronisering) samt integrationsgränssnitt (inklusive tjänstekontrakt och fileservice) för tjänster som behöver hantera informationsmängder om robotar.
- SITHS och SITHS eID Portal: Utveckla en ny certifikatstyp för RPA-robotar samt ett nytt utgivnings- och spärrflöde.
- Rutiner och processer: Uppdatera regelverk, rutiner och processer i styrande och stödjande dokument.
- Administratörsroller: Utveckla de roller och behörigheter som krävs för att administrera RPA-identiteter.

Vad behöver regioner göra

Regioner behöver säkerställa följsamhet mot ”Regelverk vid användning av Identifieringstjänst SITHS för RPA” samt etablera nödvändiga lokala rutiner och processer för hantering av RPA-identiteter och tillhörande certifikat.

De behöver även identifiera lokala applikationer och system där RPA-identiteter ska användas och vid behov anpassa dessa för att stödja autentisering med det nya SITHS-certifikatet samt hantering av RPA-identiteternas åtkomst och behörighet.

Pris

Utvecklingen av identitet och åtkomststyrning för RPA - första steget mot maskinidentiteter har en total utvecklingskostnad på 7,70 miljoner kronor och ett årligt förvaltningspris på 1,97 miljoner kronor.

Genom avsiktsförklaringen förbinder sig alla de regioner som tackar ja, till att solidariskt finansiera projektet samt tjänstens förvaltning under bindningstiden, som är tre år räknat från och med att abonnemangsfakturering för förvaltning påbörjats, enligt de priser som anges nedan.

Priset per region beror på hur många som tackar ja till avsiktsförklaringen. I tabellerna nedan ser ni pris för er organisation.

I kolumnen 60% finns det högsta pris som kan bli aktuellt. Priset bygger på att de regioner som i avsiktsförklaring tackat ja till tjänsten, sammantaget har ett befolkningsunderlag som motsvarar 60% av Sveriges befolkning. Om antalet ja understiger 60% kommer Inera inte gå vidare med utveckling av denna tjänst.

I kolumnen 100% visas det pris som blir aktuellt om alla regioner tackar ja till avsiktsförklaringen. Priset för er organisation kommer att hamna mellan angivna belopp.

Förutsatt att avsiktsförklaringen godkänns under vintern 2027 planerar Inera att påbörja utveckling under Q1 2028, med planerad lansering under Q1 2029. Fakturering av utvecklingsmedel sker tidigast för kvartal 1 2028 och pågår totalt i fyra kvartal.

	Totalt Utvecklingskostnad		Årlig förvaltningskostnad	
Region	Vid 60% Totalt pris	Vid 100% Totalt pris	Vid 60% Årlig debitering	Vid 100% Årlig debitering
Region Stockholm	3 014 690 kr	1 808 814 kr	769 521 kr	461 713 kr
Region Uppsala	495 736 kr	297 441 kr	126 540 kr	75 924 kr
Region Sörmland	363 019 kr	217 811 kr	92 663 kr	55 598 kr
Region Östergötland	570 851 kr	342 511 kr	145 714 kr	87 428 kr
Region Jönköpings län	446 761 kr	268 057 kr	114 039 kr	68 423 kr
Region Kronoberg	244 869 kr	146 921 kr	62 505 kr	37 503 kr
Region Kalmar län	296 231 kr	177 739 kr	75 615 kr	45 369 kr
Region Gotland	73 409 kr	44 045 kr	18 738 kr	11 243 kr
Region Blekinge	188 898 kr	113 339 kr	48 217 kr	28 930 kr
Region Skåne	1 733 216 kr	1 039 929 kr	442 416 kr	265 449 kr
Region Halland	418 886 kr	251 332 kr	106 924 kr	64 154 kr
Västra Götalandsregionen	2 150 400 kr	1 290 240 kr	548 905 kr	329 343 kr
Region Värmland	341 472 kr	204 883 kr	87 163 kr	52 298 kr
Region Örebro län	372 461 kr	223 477 kr	95 073 kr	57 044 kr
Region Västmanland	339 678 kr	203 807 kr	86 705 kr	52 023 kr
Region Dalarna	346 044 kr	207 626 kr	88 330 kr	52 998 kr
Region Gävleborg	342 252 kr	205 351 kr	87 362 kr	52 417 kr
Region Västernorrland	290 542 kr	174 325 kr	74 163 kr	44 498 kr
Region Jämtland Härjedalen	160 420 kr	96 252 kr	40 948 kr	24 569 kr
Region Västerbotten	335 726 kr	201 435 kr	85 696 kr	51 418 kr
Region Norrbotten	301 334 kr	180 800 kr	76 918 kr	46 151 kr
Totalt:		**7 696 136 kr**		**1 964 493 kr**

Informationsmöte

Informationsmöten om avsiktsförklaringen gällande identitet och åtkomst för RPA, första steget mot maskinidentiteter hålls via Teams:

- 12 november kl. 10.00-11.00
- 10 december kl. 10.00-11.00 (mötet spelas in och inspelningen publiceras på inera.se i efterhand).

Anmälan till informationsmöten mejlas senast dagen innan mötet till martin.nilchizadeh@inera.se Teamslänk skickas till anmälda deltagare.

Skicka gärna in eventuella frågor som ni önskar att vi besvarar under mötet senast en vecka innan mötet till martin.nilchizadeh@inera.se

Vid frågor, kontakta

Martin Nilchizadeh, tjänsteansvarig

E-postadress: martin.nilchizadeh@inera.se

Telefon: 072-156 42 17

Avsiktsförklaring

☐ Vi lämnar härmed en avsiktsförklaring för gällande identitet och åtkomst för RPA, första steget mot maskinidentiteter och förbinder oss därmed att under den period och enligt de priser som anges ovan, solidariskt finansiera projektet/tjänsten

Kommentar:

☐ Vi är inte intresserade. Motivera ert svar nedan

Kommentar:

Underskrift

Region:

Namnteckning:

Namnförtydligande:

Titel:

Telefonnummer:

E-post:

E-post till ekonomi och fakturering:
(Syftet är att ha en kontakt vi kan nå för att få rätt
faktureringsadress och faktureringsreferens innan vi skickar ut fakturan).

Underskriftsdatum:

Ifylld avsiktsförklaring skickas in av regionens programrådsmedlem, eller av denne utsedd person, till Ineras kansli via e-postadress: **kansli@inera.se** senast **25 januari 2027**.